

Protekcjonizm wiecznie żywy

Prof. dr hab. Janusz Świerkocki
Katedra Wymiany Międzynarodowej UŁ

Protekcjonizm i jego narzędzia w handlu towarami

- Protekcjonizm (szeroko rozumiany): wszelka ingerencja państwa w swobodę obrotu gospodarczego z zagranicą (towary, usługi, czynniki produkcji)
 - a) Ograniczająca obrót
 - b) Stymulująca obrót
- Narzędzia bezpośrednie: cła (importowe, eksportowe), ograniczenia ilościowe (w imporcie, w eksporcie), licencje eksportowe, importowe i procedury celne, procedury antydumpingowe, subsydia eksportowe,
- Narzędzia pośrednie: subsydia produkcyjne, normy techniczne, sanitarne, ekologiczne, wymogi dotyczące opakowań, ograniczenia dewizowe

Ekonomiczne skutki protekcjonizmu (na przykładzie nałożenia cła importowego, w małym kraju)

- Spadek importu
- Wzrost ceny krajowej dobra importowanego
- Wzrost produkcji krajowego substytutu
- Spadek konsumpcji (dobrobytu konsumentów)
- Wzrost dochodów budżetu państwa
- Spadek dobrobytu krajowego (strata konsumentów + strata z nieefektywnej alokacji zasobów)
- Skutki pośrednie: wzrost ceny krajowego substytutu, spadek eksportu

Oczekiwania wobec protekcjonizmu

- Zwiększenie produkcji, zatrudnienia i dochodów
- Wpływanie na politykę innych krajów
- Poprawa bilansu handlowego (i płatniczego)

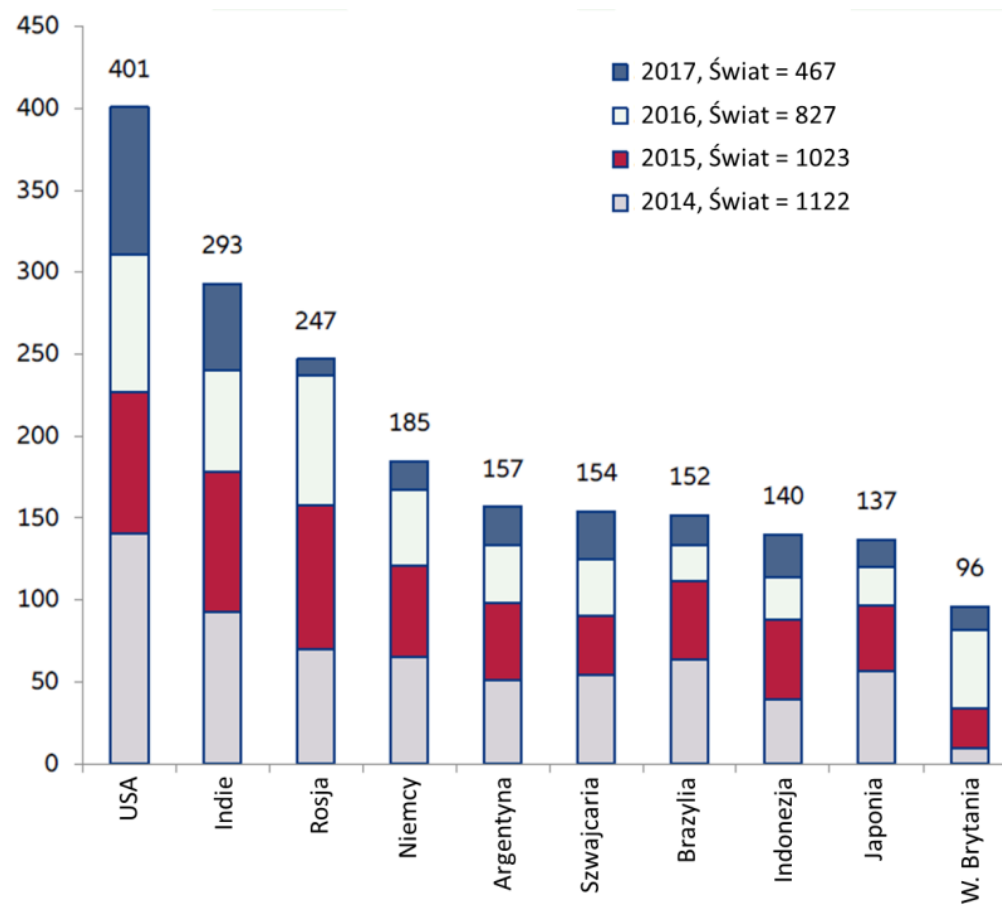
A ponadto:

- Ochrona raczkujących gałęzi przemysłu
- Polityka przemysłowa
- Strategiczna polityka handlowa

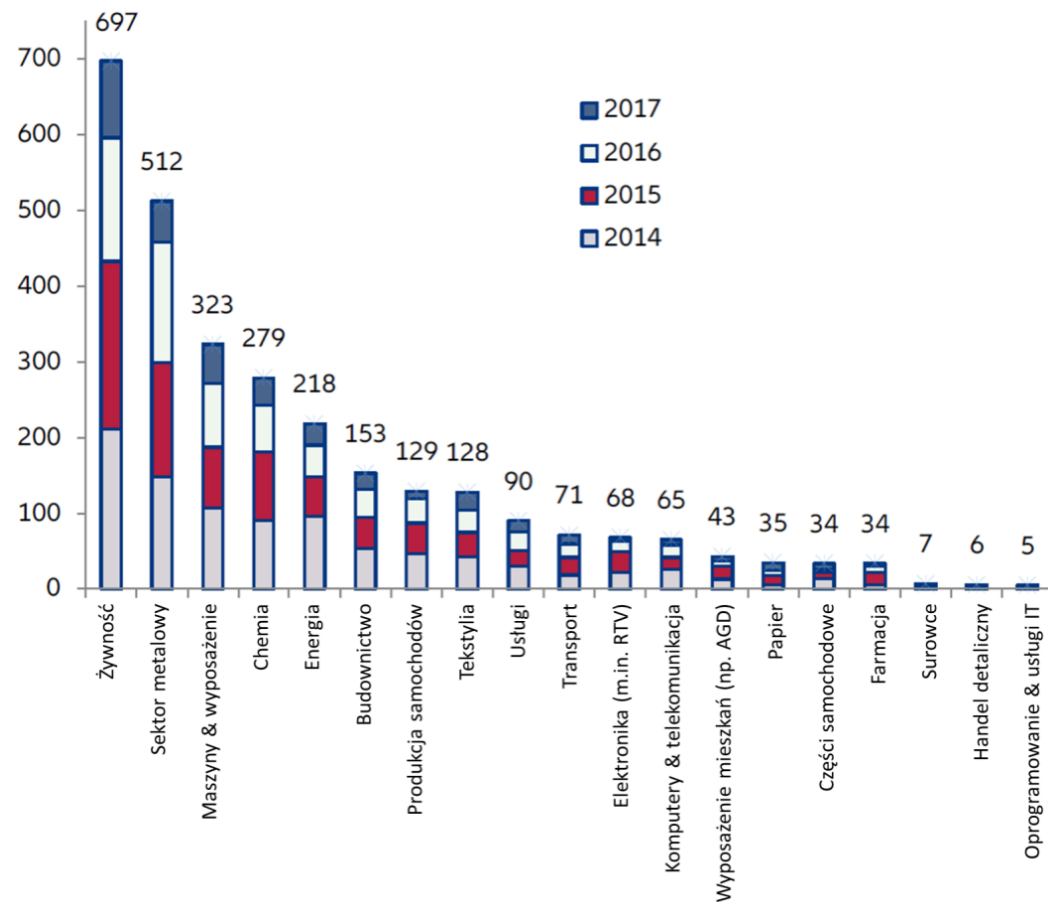
Powrót protekcjonizmu?

- Osłabienie wzrostu obrotów handlowych świata względem PKB w ujęciu realnym (2010-2017)
- Środki protekcjonistyczne: 6000 od kryzysu 2008 r.
- Brak postępu negocjacji w WTO
- Działania prezydenta Trumpa wobec Chin, NAFTA i UE – wbrew WTO
- Dlaczego teraz: brak reakcji państwa na skutki liberalizacji (twierdzenie Stolpera-Samuelsona)? Reakcja na nieskuteczność WTO wobec polityki Chin (subsydia, kradzież własności intelektualnej, wymuszanie transferu technologii, subsydiowane przedsiębiorstwa)? Element rywalizacji z Chinami o hegemonię?

Główni „protekcjoniści” wg Euler Hermes

Kogo chronimy? wg Euler Hermes

Skutki działań prezydenta Trumpa

- Wojna handlowa z Chinami: cło 10-25% na 250 mld importu i zapowiedz ceł na pozostałe 267 mld. Chiny: cło 25% na 60 mld importu, możliwe inne kroki
- Realokacja produkcji międzynarodowej: do USA, Wietnamu, Indii
- Podważenie wiarygodności instytucjonalnego systemu współpracy z udziałem USA (WTO, NAFTA, zerwanie TTIP, T-PP), wzrost znaczenia porozumień regionalnych bez USA (np. UE – Japonia)
- Nowa zimna wojna?

Źródła:

- *Protekcjonizm - przeładowanie broni w wojnach handlowych*

http://www.eulerhermes.pl/euler-hermes-w-polsce/centrum-prasowe/wiadomosci/Lists/NewsDocuments/EH_praktyki%20protekcjonistyczne.pdf pobrane 20 X 2018

US companies in China do not support trade war - News - fDiIntelligen...
<https://www.fdiintelligence.com/News/US-companies-in-China-do-not...>
pobrane 20 X 2018

Hunker down, Tit for tat, The Economist, September 22nd 2018

J. Świerkocki, *Zarys ekonomii międzynarodowej*, PWE 2011

World Trade Statistical Review 2018, https://www.wto.org/english/res_e/statis_e/wts2018_e/wts18_toc_e.htm pobrane 20 X 2018